

Natuurbeschermingsnieuws

Provincie pakt drie meeuwensoorten aan

Zomertijd - komkommertijd? Voor de natuurbeschermingsactiviteiten van onze vogelwerkgroep geldt dat maar ten dele. Er is ook over deze periode weer het een en ander te melden. Ook nu blijkt weer dat het de moeite loont om onze overheden kritisch te blijven volgen.

Broedende meeuwen bij Tata Steel vogelvrij?

Al kort na het bewaarschrift tegen de afschot van Smienten (zie de vorige Fitis) zijn onze vogelwerkgroep en onze zustervereniging van Midden-Kennemerland noodgedwongen opnieuw in de pen geklommen om bezwaar te maken tegen een soortgelijk besluit van de provincie. Aan Tata Steel - de vroegere

Hoogovens - heeft de provincie zonder blikken of blozen ontheffing veleend om tijdens(!) het broedseizoen Zilvermeeuwen, Kleine Mantel-meeuwen en Stormmeeuwen te doden, eieren van deze soorten te rapen en nesten te vernietigen. En dat zonder enige inperking op het gehele, immens grote terrein van dit bedrijf.

Iedere weldenkende vogelaar zou den-

Voldoende geschikte daken voor meeuwen bij [TATA STEEL](#). Foto: Chris Brunner

ken, broedende vogels zijn toch door de wet beschermd? Zo te zien neemt de provincie Noord-Holland dit verbod nogal gemakkelijk op. Op verzoek van zo'n machtig bedrijf is deze overheidsinstantie kennelijk bereid om op grote schaal ontheffing van de wet te verlenen. Natuurlijk zit er wel een reden achter. Tata Steel stelt dat meeuwen steeds meer op daken van bedrijfsgebouwen en bovenop installaties en leidingen broeden, ook op plaatsen waar medewerkers regelmatig controle- en onderhoudswerkzaamheden moeten verrichten. Het komt dan ook geregeld voor dat medewerkers tijdens dit soort werkzaamheden door meeuwen worden aangevallen. Daardoor zou de veiligheid van medewerkers in het gedrang komen.

Wij kunnen ons best voorstellen dat zich dit soort situaties bij Tata Steel voordoen en dat wellicht op een aantal specifieke plekken bestrijding van meeuwen onvermijdelijk is. Maar om daarom gelijk alle meeuwen op het acht km² grote terrein vogelvrij te verklaren gaat ons veel te ver en is volgens ons in strijd met de wet. Een ontheffing moet een strikte uitzondering zijn in gevallen waarin dat echt nodig is. Dit besluit van de provincie is echter geen uitzondering meer maar een grootschalige ingreep in het broed- en leefgebied van meeuwen. Het besluit zou bovendien een precedent kunnen vormen dat ongebreideld op eenzelfde wijze ook op andere industrie- en bedrijven-terreinen in de provincie zou kunnen worden toegepast. Heel ernstig vinden wij ook dat de magere onderbouwing van het besluit in geen enkele verhouding staat tot het ingrijpende karakter daarvan. De noodzaak om op het gehele terrein meeuwen te bestrijden - en niet alleen daar waar dat echt noodzakelijk is - is op geen enkele manier aangetoond.

Ook een ordentelijke belangenafweging schijnt de provincie niet nodig te vinden. Aan het belang van de meeuwen wordt namelijk met geen enkel woord aandacht besteed. Terwijl ze ook bij de provincie zouden moeten weten dat deze meeuwensoorten sinds de komst van de Vos in de duinen steeds meer zijn aangewezen op broedgelegenheden in stedelijk gebied, veelal op daken van gebouwen. Zoals uit onderzoeken overduidelijk blijkt nemen juist de industrieterreinen van de IJmond daarin een bijzondere plaats in. Het terrein van Tata Steel vormt een substantieel deel van het feitelijke en potentiële broeden leefgebied van de drie meeuwensoorten in de regio. Op dat terrein zijn er legio bedrijfs- en kantoorgebouwen waar geen onderhoud tijdens het broedseizoen nodig is en meeuwen dus ongestoord zouden moeten kunnen broeden. Laten we hopen dat ons bezwaarschrift helpt dat ze dat nog vele jaren kunnen blijven doen.

Pleidooi voor een zorgvuldig beheer Vosse- en Weerlanerpolder

In de Fitis is al vaker melding gemaakt van de veelsoortige bedreigingen van het weidevogelgebied in de Vosse- en Weerlanerpolder in de gemeente Hillegom. Op de korte termijn worden de weidevogels er vooral bedreigd door een herinrichting en het gebruik van de polder als recreatiegebied. Volgens een recent rapport van Alterra Wageningen UR zal het aantal weidevogel-nesten door de komst van wandelaars, ruiters, fietsers en (loslopende) honden tijdens het broedseizoen met meer dan de helft afnemen. Als er geen nadere maatregelen worden getroffen is er zelfs een reëel risico dat op den duur alle broedende weidevogels verdwijnen. Om een ultieme poging te doen dit gevaar te keren hebben onze vogelwerkgroep en het Milieu Overleg Duin- en Bollenstreek nu

GRUTTO'S in de Vosse- en Weerlanerpolder.

Foto: Mario Penaat

het initiatief genomen om in overleg te treden met de gemeente. Met een goed onderbouwd pleidooi roepen we de gemeenteraad op om extra maatregelen te treffen ter bescherming van de weidevogels, waaronder het afsluiten van paden tijdens het broedseizoen. Het initiatief wordt gesteund door Vogelbescherming Nederland en een vijftal regionale natuurorganisaties. In een komend nummer van de Fitis komen wij hier nader op terug.

Overleg met gemeente Haarlem over maaien rietoevers

In juli kwam er een melding binnen dat de gemeente Haarlem een rietkraag in Schalkwijk al medio juni had gemaaid, op een tijdstip dat rietvogels nog volop aan het broeden zijn. Zoals we al vaker bij gemeenten en andere groenbeheerders hebben ervaren, wordt dan gezegd dat de uitvoerders de gedragscode volgen en voorafgaande aan het maaien

eerst goed kijken of ze broedende vogels kunnen zien. Voor nesten van Meerkoeften en Wilde Eenden lijkt dat nog een redelijk werkbare methode. Voor rietvogels als Rietzanger of Kleine Karekiet werkt deze methode echter in de praktijk van geen kanten. Alleen al omdat de nesten van deze vogels van buitenaf vrijwel nooit te zien zijn, zelfs niet voor een geoefend oog. Kennelijk is dat gegeven bij groenbeheerders heel weinig bekend. Evenmin bekend is dat dit soort rietvogels vaak tot in augustus nog broedt. Een e-mail hierover aan de gemeente heeft uiteindelijk geleid tot een plezierig gesprek met de verantwoordelijke medewerkers van Spaarnelanden - de organisatie die het groenbeheer in Haarlem verzorgt - en van de gemeente Haarlem. Tijdens dat gesprek is afgesproken dat Spaarnelanden vanaf nu rietkragen van enige betekenis (met een breedte van twee meter of meer) alleen nog in de periode 1 september tot 1 maart gaat maaien. Het gesprek is ook benut om enkele andere vragen met betrekking tot broedvogels en groenbeheer te bespreken. Afgesproken is dat we elkaar bij vragen of meldingen in de toekomst over en weer direct proberen te benaderen.

■ *Chris Brunner*